

Sala Gaspar toont Picasso en Ybanez op Lange Voorhout; Veel bombast en gemakzucht

Picasso: etsen, litho's en affiches. Miguel Ybanez: schilderijen, tekeningen, keramische objecten. T/m 19 nov. Museum Paleis Lange Voorhout. Di t/m zo 11-17u. Lange Voorhout 74, Den Haag.

Janneke Wesseling 11 oktober 1994

Aan de voorgevel van het paleis aan het Lange Voorhout, dat tegenwoordig een dépendance is van het Haags Gemeentemuseum, hangen twee levensgrote, knalrood met gele banieren. Op de ene staat de naam van Picasso, op de andere die van Miguel Ybanez. De formaten en lettertypen zijn identiek. Er bestaat kennelijk een verband tussen de twee exposanten.

Dit verband blijkt van andere aard te zijn de banieren suggereren. Het heeft namelijk niks te maken met het werk van de twee schilders. De kunsthandel Sala Gaspar in Barcelona organiseerde in de jaren zestig enkele tentoonstellingen van schilderijen en grafiek van Picasso. Handelaar Gaspar hield hieraan een collectie prenten over. Ybanez, in 1946 geboren in Madrid en sinds een jaar of acht wonend in Nederland, maakt deel uit van de stal van Gaspar junior, die de 'Sala' van zijn vader voortzet.

De hoofdverdiepingen van het fraaie 18de-eeuwse pand zijn in beslag genomen door de metershoge schilderijen, keramische objecten, tekeningen en boeken van Ybanez. Hierbij is geen enkele terughoudendheid betracht. De muren hangen propvol met half-abstracte, half-figuratieve doeken, die net tussen de vergulde omlijstingen in de wandpanelen passen. Ybanez schildert, volgens de catalogustekst, in een abstract-expressionistische stijl waarmee hij probeert 'tot de innerlijke wereld door te dringen'. Het is hem te doen om een verbeelding van 'de strijd tussen licht en duister'. Dat zal wel zo zijn, maar te zien is het niet. Wat te zien is zijn onbeheerste, bombastische schilderijen in alle kleuren van de regenboog, zonder thema, zonder vorm, zonder betekenis. Het is salonschilderkunst, een show van uiterlijk vertoon. Het klatergoud wordt nog eens geaccentueerd door de restanten van de oorspronkelijke interieur-decoratie van het Haagse stadspaleisje.

Ver weg, op zolder, bevinden zich 59 etsen en litho's van Picasso uit de verzameling Gaspar, aangevuld met door Picasso ontworpen affiches voor zijn exposities bij Gaspar en met 30 prenten uit de collectie van het Haags Gemeentemuseum. Het thema is 'De kunstenaar en zijn model'. Onder dit thema is inderdaad een groot deel van zijn grafiek (en trouwens van zijn hele oeuvre) te vangen, vooral wanneer het zo ruim opgevat wordt als hier. Er zijn ook modellen zonder kunstenaar te zien, vrouwen dus, en kunstenaars zonder model, en mythologische figuren. De affiches hebben al helemaal niets met het thema te maken, zij het wel alles met Sala Gaspar.

Het is op zijn zachtst gezegd gemakzuchtig om de hele expositie van één plek, een kunsthandel, te halen. Waarom is er nu eigenlijk een museumstaf in dienst? Deze presentatie doet Picasso geen recht. Het publiek leert niets over de veelzijdigheid en virtuositeit van Picasso's grafisch oeuvre. Het tekstje in de catalogus van conservator John Sillevius blinkt uit door vrijblijvendheid. Deze presentatie is niet alleen Picasso, maar ook het museum onwaardig.

De indruk bestaat, ook gezien de vorige tentoonstellingen, dat het Haags Gemeentemuseum zich niet goed raad weet met de nieuwe expositieruimte aan het Lange Voorhout. De exposities hier mogen niet drukken op het reguliere budget van het museum, maar moeten worden gefinancierd door sponsors, zodat al te kostbare tentoonstellingen zijn uitgesloten. De vraag rijst dan of deze dépendance niet anders gebruikt kan worden. Bij het klagen over gebrek aan depot- en expositieruimte liep het Haags Gemeentemuseum voorop. De collectie wordt nu zelfs 'opgeschoond', en delen ervan afgestoten. Hierbij kwam vaak ook de kostuumcollectie ter sprake. Wat is er op tegen om wisselende presentaties van de kostuums te maken in dit paleis? De ambiance van voorbije glorie en Haagse chic leent zich er uitstekend toe. En niemand zal de evenementen van het soort dat nu aan het Lange Voorhout plaatsheeft missen.